

Ügyszám: IV/406/2022.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[redacted] mint indítványozó [redacted]

[redacted] jogi képviselő útján kérte, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság, az Abtv. 27.§ alapján **állapítsa meg a Debreceni Törvényszék 2.Pf.21.371/2020/11. számú ítéletének és a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VIII.20.548/2021/9. sorszámú részítéletének alaptörvény-ellenességét**, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg, mely eljárásban az alábbi

Alkotmányjogi panasz kiegészítést

terjesztem a T. Alkotmánybíróság elé:

Az alkotmányjogi panasz indokolását az alábbiakkal egészítem ki.

Az Alkotmányjogi panasz beadványunkban hivatkoztunk az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, mely szerint csak kivételes esetben van lehetőség alkotmányjogi panaszt alapítani az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére hivatkozással. **Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az csak akkor szolgálhat alkotmányjogi panasz alapjául, ha visszamenőleges hatály tilalmának megsértésére tekintettel állítják az Alaptörvényben biztosított jog sérelmét** (3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]) az indítványozó.

Hivatkoztunk arra, hogy **a tisztességes eljáráshoz való jog**, valamint **a jogbiztonsághoz való jog, hatékony jogorvoslathoz való jog** alkotmányos követelménye magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy a jogalkalmazó a vonatkozó Európai Unió jogszabályokat úgy alkalmazza, ahogyan azt a nemzeti jog és az Európai Unió joga is meghatározza, azaz az Unió jog és azok kötelező értelmezését adó Európai Unió ítéletek szerinti értelmezés elsőbbséget élvez a nemzeti joggal szemben. Ezen jogok tiszteletben tartása pedig a jogállamiság alapértékét adják.

A jelen Alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek a már kifejtetteken túl, az alábbiak szerint is sértik az Alaptörvény által az indítványozó részére biztosított **tisztességes eljáráshoz való jogát, a jogbiztonsághoz való jogát, hatékony jogorvoslathoz való jog, és a visszaható hatályú jogalkotással okozott hátrányos következményektől való védelemhez való jogát** azzal, hogy az indítványozó által a peres eljárásokban hivatkozott Európai Unió Bírósága által adott kötelező értelmezést tartalmazó iránymutatásokat az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták és a támadott ítéletek a visszaható hatály tilalmába ütköző módon alkalmazták a DH törvényeket, így az indítványozó alaptörvényben biztosított jogait sértették meg.

A visszaható hatályú jogalkalmazást nem csak a Nemzeti és Európai Unió jogszabályok és kötelező értelmezést adó ítéletek – kiemelve a C-80/21-C-81/21., C-82/21 EUB döntést - tiltják, hanem az Európai Parlament Petíciós Bizottságának 8572/16/JUST sz. EU-Pilot ügy

keretében, a magyar deviza hitelezéssel kapcsolatosan ügyekben folytatott bírósági eljárásokat vizsgáló EU Bizottsága által közzétett közleménye is, ahol közzétette az Európai Parlament Petíciós Bizottsága is a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát.

A Parlament Petíciós Bizottsága a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmáról szóló közleményét 2021. július hó 26. napján tette közzé, ekkortól váltak mindenki számára megismerhetővé és kötelezővé a közleményben foglaltak.

Az ügyben releváns európai uniós jogszabályok, és annak értelmezését adó Európai Unió intézmények által közzétett közleményekben foglaltak nem ismerete, senkit sem mentesít az azokban foglalt alkalmazása alól, így az ügyben eljáró bíróságok sem hivatkozhatnak arra, hogy nem ismerték a 2021. július hó 26. napján közzétett Petíciós Bizottság által vezetett eljárás következtetéseit.

Idézem az Európai Parlament Petíciós Bizottságának a következtetését:

*„A Bíróság úgy határozott, hogy **ellentétesek a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelvvel a devizahitelekre vonatkozó 2014. évi magyar törvények azon rendelkezései, amelyek kizárják az árfolyamkockázattal kapcsolatban tisztességtelen feltételt tartalmazó devizaalapú kölcsönszerződések visszaható hatályú megszüntetését.***

A Bíróság szerint lehetőséget kell adni a szerződés megszüntetésére abban az esetben, ha az a tisztességtelen feltétel nélkül nem teljesíthető.

A Bíróság ítélete a nemzeti bíróságokra nézve kötelező.

*Ezzel együtt a Bizottság is részletesen elemzi a Bíróság ítéleteit annak garانتálása érdekében, hogy Magyarországon a Bíróság értelmezésének megfelelően **hatékonyan végrehajtsák a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelvet.***

A Bizottság észrevételei:

Az ügy érdemét tekintve a Bizottság utal a 0928/2018. számú petícióra tett, az Európai Parlamentnek 2019. május 22-én megküldött első észrevételeire, valamint a Petíciós Bizottság előtt 2019. szeptember 5-én lefolytatott eszmecsere során tett észrevételeire.

*Azóta a magyar bíróságok további előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket nyújtottak be az Európai Unió Bíróságához a petíció tárgyával kapcsolatban (a C-932/19. sz. JZ kontra OTP ügy és a C-472/20. sz. Lombard Lízing Zrt kontra PN ügy). **A folyamatban lévő ügyek kimenetele jelentőséggel bír a Bizottság szolgálatai számára** a devizaalapú fogyasztói hitelekre vonatkozó magyar jogszabályok értékelésének lezárása és annak szempontjából, hogy dönthessenek a magyar hatóságokkal a 8572/16/JUST sz. EU-Pilot ügy keretében folytatott strukturált párbeszéd nyomán **teendő intézkedésekről.***

A fentiekre figyelemmel az indítványozó álláspontja szerint a peres eljárás során hivatkozott kötelező értelmezéssel bíró EUB ítéleteket a Bizottság 8572/16/JUST sz. EU-Pilot ügyben adott következtetései és észrevételei szerint is figyelembe kellett volna vennie az eljáró bíróságoknak, kiemelve azt, hogy a bizottság álláspontja szerint, **ellentétesek a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelvvel a devizahitelekre vonatkozó**

2014. évi magyar törvények azon rendelkezései, amelyek kizárják a tisztességtelen feltételt tartalmazó devizaalapú kölcsönszerződések visszaható hatályú megszüntetését.

A Bíróság szerint **lehetőséget kell adni a szerződés megszüntetésére** abban az esetben, ha az a tisztességtelen feltétel nélkül nem teljesíthető, és a EU Bíróságának ítélete a nemzeti bíróságokra nézve kötelező, ennek ellenére hiába kérte az indítványozó, hogy a nemzeti bíróság állapítsa meg a szerződés érvénytelenségét az árfolyamrés és árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelensége miatt, a bíróság a DH törvények visszaható hatályára hivatkozva utasította el az indítványozó ez irányú kérelmét.

A Bizottság mivel részletesen elemzi a nemzeti Bíróság ítéleteit annak garantálása érdekében, hogy Magyarországon az EU Bíróság értelmezésének megfelelően hatékonyan végrehajtsák a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelvet, az indítványozó eljuttatta az EU Bizottság részére az ügyben eddig született határozatokat – mivel a támadott ítéletek figyelmen kívül hagyják az időközben megszületett (a C-932/19. sz. JZ kontra OTP ügy és a C-472/20. sz. Lombard Lízing Zrt kontra PN ügy) ügyek kapcsán adott kötelező értelmezést adó EUB ítéleti értelmezéseket – és az ügyben született további döntéseket is megküldjük a vizsgáló Bizottság részére, hogy vizsgálja meg a döntések Európai Unió normáinak, a jogállamiság által meghatározott követelménynek történő megfelelését.

Ekörben ismételten kiemelem, hogy a Alkotmányjogi panasz eljárásban közokirattal bizonyított és nem vitatott tény, hogy a perbeli szerződés tartalmazza az árfolyamrésre vonatkozó tisztességtelen szerződési feltételeket, tény hogy a szerződés tartalmazza az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó tisztességtelen szerződési feltételeket, tény hogy a hitelező a tisztességtelenül felszámított összegeket nem térítette vissza, tény hogy az érvénytelen szerződés módosításra nem került, tény hogy a hitelező nyilatkozatai szerint is érvénytelen a szerződés a tisztességtelen szerződési feltételek miatt, tény hogy a hitelező azon nyilatkozatát, amely szerint a szerződés érvénytelen közokirat bizonyítja közokirati hatállyal, ennek ellenére az eljáró bíróságok a DH törvények visszaható hatályával, a tisztességes eljáráshoz való jog elvét megsértve figyelmen kívül hagyták a szerződés érvénytelenségét, és egy joghatás kiváltására alkalmatlan szerződése alapított jogtalan követelés behajtását elősegítve megsértették az indítványozó tulajdonhoz való jogát is azzal hogy egy létre nem jött követelésbehajtás társai érdekében kívánják elvonni az indítványozó tulajdon tárgyait.

A visszaható hatály tilalmára vonatkozó Alkotmányjogi értelmezés kapcsán hivatkozom a 18/2018. (XI. 12.) AB határozat, valamint 20/2018. (XI. 12.) AB határozatban kifejtettekre is.

[31] 1. Az Alkotmánybíróság áttekintette a visszaható hatály tilalmára vonatkozó, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésén alapuló gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. **„A jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely - egyebek között - megköveteli, hogy a jogalanyoknak meglegyen a tényleges lehetőségük arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne minősítsenek jogellenesnek”** {7/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [18]}.

[32] Egy jogszabály nem csupán akkor ütközhet a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatályba léptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit - erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint - a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [106]}.

[33] Ugyanakkor a jogbiztonságból fakadó visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem feltétlen és kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (ad malam partem) jogalkotásra irányadó. Nem terjed ki a jogszabályok módosíthatóságának időbeli korlátaira. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ugyanis „[ö]nmagában az, hogy az állampolgárok másként cselekedtek volna, ha előre láthatták volna a jogszabály módosítását, nem ad módot a jogbiztonság címén az alkotmányellenesség megállapítására. A visszaható hatályú jogalkotás tilalmának ilyen kiterjesztő értelmezése alkotmányjogilag indokolhatatlan” {16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [32]}.

[34] Nincs akadálya annak, hogy a jogalkotó a múltban keletkezett jogviszonyokból származó jogokat és kötelezettségeket szabályozzon, **amennyiben az új szabályozás ezeket a jogokat és kötelezettségeket hátrányosan csak a hatálybalépés utáni időtől fogva érintheti**, hiszen a visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem értelmezhető akként, hogy a fennálló tartós, határozatlan időtartamú jogviszonyok a jövőre nézve semmilyen esetben sem alakíthatóak át, vagy változtathatóak meg {3061/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [11]-[12]}.

A visszaható hatály tilalmára vonatkozó Alkotmányjogi értelmezés kapcsán hivatkozom a 18/2018. (XI. 12.) AB határozat, valamint 20/2018. (XI. 12.) AB határozatban kifejtettekre is, mely alapján szintén megállapítható, hogy az Alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek a visszaható hatály tilalmába ütköző módon születtek, mivel a DH törvények bíróság általi értelmezése egyrésztől visszamenőlegesen állapítottak meg hátrányos jogkövetkezményeket az indítványozó számára mivel el vonták az a korábbi jogosultságát, hogy a szerződés érvénytelensége esetén jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak, csak ha azt az indítványozó kéri – 1/2010 – 2/2010 Pk vélemény, 8572/16/JUST sz. EU-Pilot ügy közleménye - , valamint azt a jogát is elvonták az eljáró bíróságok, mely szerint a semmisség megállapítását jogkövetkezmények nélkül kérheti azzal, hogy az érvénytelen szerződést „módosították” az ítéleteikkel akképpen, hogy a felperes indítványozót elzárták az érvénytelen szerződésből eredő azon jogosultságától, hogy semmilyen kötelezettsége nem keletkezett az indítványozónak a semmis szerződésből, mégis továbbra is a semmis szerződés alapján van végrehajtási eljárás folyamatban.

Az Alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek sértik a **jogállamiság** egyik legfontosabb alkotóelemét is a **jogbiztonság elvét**, amely - egyebek között - megköveteli, hogy a jogalanyoknak, az az indítványozónak meglegyen a tényleges lehetősége arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, ami jelen esetben azt eredményezi, hogy a szerződés semmissége kapcsán az új DH törvény azon rendelkezését, mely szerint jogkövetkezményt kell alkalmazni annak érdekében, hogy a bíróság „meggyógyítsa” az érvénytelen szerződést az indítványozó jogbiztonsághoz való jogát sértik a támadott ítéletek.

Az Alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek sértik a **jogállamiság** egyik legfontosabb alkotóelemét is a **jogbiztonság elvét**, amely - egyebek között – megköveteli azt is, hogy **jogosultságot ne szüntessenek meg**, azonban a támadott ítéletek azt a jogosultságát vonták el az indítványozótól, mely szerint az indítványozónak joga volt korábban azt kérni a bíróságtól a szerződés semmiségének esetében, hogy a semmiségét jogkövetkezmények nélkül állapítsa meg a bíróság, azonban ezen jogát nem biztosítottak az eljáró bíróságok, és ezen jogosultságát elvonták a támadott határozatok, ezért a támadott ítéletek megsemmisítését kérjük a fentebb kifejtet indokaink alapján is.

2022. szeptember hó 08. napján az Európai Unió bírósága meghozta az ügyben is releváns C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben az alábbi döntését, amely ítéletekről a Luxemburgi bíróság a 144/22. számon SAJTÓKÖZLEMÉNY-t is tett közzé, hogy az ítélet értelmezése mindenki számára elérhető és világos legyen.

Az indítványozó hivatkozik az EUB C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben hozott kötelező értelmezést tartalmazó döntéseire, amely alátámasztja az indítványozó eddigi hivatkozásait és indokolásait.

EUB C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben hozott kötelező értelmezést tartalmazó döntése szerint a devizában nyilvántartott hitelek esetében **a nemzeti bíróság az átváltási árra vonatkozó tisztességtelen feltételt nem helyettesítheti a nemzeti jog diszpozitív rendelkezésével, ha a fogyasztó azt ellenzi.**

A peres eljárás során az indítványozó már eddig is hivatkozott arra és továbbra is kijelenti, hogy ellenzi azt, hogy a perbírósága az átváltási árra vonatkozó tisztességtelen feltételt helyettesítse a nemzeti jog diszpozitív rendelkezésével, ezért kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alkotmányjogi panasz jogintézményén keresztül – biztosítva ez által a hatékony jogorvoslatot - semmisítse meg a alkotmányjogi panasszal támadott ítéleteket, mivel azok a tisztességes eljárás és hatékony jogorvoslat követelményét sértőek, így az indítványozó tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslatához való jogát is sértik.

EUB C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben hozott kötelező értelmezést tartalmazó döntés szerint, ha a hitelszerződés az említett feltétel nélkül nem maradhat fenn, a szerződést semmissé kell nyilvánítani, ami jelen Alkotmányjogi panasz eljárásban is alapvető jelentőséggel bíró jogi tény!

EUB C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben hozott kötelező értelmezést tartalmazó ítéletében az EU Bírósága először is emlékeztett arra, hogy a nemzeti bíróság azon kivételes lehetősége, hogy a semmissé nyilvánított feltételt valamely diszpozitív nemzeti rendelkezéssel helyettesítse, **azokra az esetekre korlátozódik**, amelyekben e tisztességtelen feltétel elhagyása arra kötelezné a bíróságot, hogy a szerződést egészében érvénytelenítse, és **ezáltal a fogyasztót különösen káros következményeknek tenné ki**. Márpedig, amennyiben a fogyasztót tájékoztatták a szerződés egészében történő semmissé nyilvánításából eredő következményekről és e következményekhez hozzájárult, nem tűnik úgy, hogy teljesülne az a feltétel, hogy a szerződés egészének semmissé nyilvánítása az érintett fogyasztókra nézve különösen káros következményekkel járna.

Következésképpen az irányelv nem teszi lehetővé olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat alkalmazását, amely szerint a nemzeti bíróság, miután megállapította a fogyasztói szerződésben szereplő olyan tisztességtelen feltétel semmisségét, amely a szerződés egészének semmisségét eredményezi, a semmissé nyilvánított feltételt a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével helyettesítheti!!!

Jelen ügyben ez azt eredményezi, hogy mivel a felek egyezően is nyilatkoztak arról, hogy a szerződés érvénytelen, mely tény a DH1 törvény is rögzíti és a már hivatkozott, valamint a most hivatkozott EUB C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben hozott kötelező értelmezést tartalmazó ítéletében kifejtettek szerint, az indítványozó nyilatkozott és nyilatkozik arról most is, hogy a semmissé nyilvánítás számára káros következményeket nem jelent, sőt az lenne káros következmény, ha az Alkotmánybíróság nem biztosítaná a hatékony jogorvoslatot akképpen, hogy az érvénytelen szerződés miatt a támadott ítéleteket nem semmisítené meg.

EUB C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben hozott kötelező értelmezést tartalmazó ítélet alapján hivatkozom arra is, hogy az irányelv nem teszi lehetővé a semmissé nyilvánított tisztességtelen feltétel bírói értelmezéssel való helyettesítését, mint ahogyan azt a támadott ítéleteket hozó bíróságok megtették, mivel a nemzeti bíróságok csak arra kötelesek, hogy a tisztességtelen feltétel alkalmazásától eltekintsenek, ám arra nem jogosultak!!!, hogy e feltétel tartalmát módosítsák!!!, ezért a indítványozó kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy ezen értelmezésnek megfelelően állapítsa meg, hogy a szerződés árfolyamrésre vonatkozó feltételei miatt tisztességességük okán a szerződés teljesen érvénytelen, és mivel a szerződés a tisztességtelen árfolyamrésre vonatkozó szerződési feltételek nélkül nem teljesíthető, és sem a bíróság, sem a jogalkotó nem jogosult a szerződés módosításra a szerződés semmis és joghatás kiváltására alkalmatlan, a támadott ítéletek sértik az indítványozó tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslatához való jogát azzal, hogy ezen kötelező értelmezéseket figyelmen kívül hagyták eljárásaik során és a határozat meghozatala során is.

Hivatkozom arra is, hogy a joghatás kiváltására alkalmatlan szerződés nem módosítható az EUB döntései értelmében, - mivel megszűnt nem létező szerződés módosítása fogalmilag kizárt - és az is tény, hogy szerződés módosítás de facto nem történt meg azon okból sem, hogy az érvénytelen szerződés már 2009.-ben kétszer is felmondással megszüntetésre került, - ez a tény is önmagában jogi anomália, mivel az érvénytelen szerződés felmondással történő megszüntetése szintén fogalmilag kizárt lenne - ráadásul ezt megelőzően pedig már elállással is megszűnt a szerződés, így a nem létező szerződés módosítása fogalmilag is kizárt, azonban ezt a tényt az eljáró bíróságok az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának megsértésével, a hatékony jogorvoslatához való jogának megsértésével és a visszaható hatály tilalmába ütköző módon sértették meg.

*Harmadsorban, az EU Bírósága azt is megállapította, hogy a fogyasztó jogaira vonatkozó elévülési idő csak akkor egyeztethető össze az uniós joggal, ha a fogyasztónak lehetősége volt jogai megismerésére azt megelőzően, hogy e határidő elkezdődött vagy lejárt volna. Márpedig a fogyasztó által a tisztességtelen feltétel elhagyását követően előterjesztett kártérítési igényre vonatkozó olyan elévülési idő előírása, amely a fogyasztó egyes teljesítéseinek időpontjától kezdődik, még akkor is, ha az említett időpontokban nem volt tudomása e feltétel tisztességtelen jellegéről, nem alkalmas arra, hogy a fogyasztónak **hatékony védelmet nyújtson**. Ebből következik, hogy az uniós joggal ellentétes az ilyen gyakorlatot lehetővé tevő nemzeti ítélkezési gyakorlat.*

Ekörben már hivatkoztunk a C-609/19. sz. és a C-776/19–C-782/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítéletekre is, amelyek szintén kimondják, hogy a fogyasztóval kötött szerződésben alkalmazott tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és azokat úgy kell tekinteni, mintha nem is léteztek volna, azok a fogyasztó helyzetére nem fejthetnek ki joghatást. Az ilyen szerződésben szereplő valamely feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása iránt – így a követelés létre nem jöttének megállapítása érdekében és a végrehajtási megszüntetése érdekében - a fogyasztó által benyújtott kérelem semmilyen elévülési időtől nem tehető függővé, így ha a bíróság megállapítja a szerződés érvénytelenségét annak az a jogkövetkezménye, hogy azt is meg kell állapítani a jelen Alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróságnak, hogy a végrehajtási eljárás jogellenesen van folyamatban egy létre nem jött követelés behajtása iránt és a fogyasztó indítványozó igényérvényesítési lehetősége nem elévült a tisztességtelen feltétel alapján jogalap nélküli követeléssel szembeni védekezésre, és az ezzel ellentétes alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek sértik az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát, a hatékony jogorvoslathoz való jogát és a tulajdonjoghoz való jogosultságát azzal, hogy az eljáró bíróságok akképpen határoztak, hogy azért nem szüntették meg az indítványozó ellen folyamatban lévő jogellenes végrehajtási eljárást, mivel arra hivatkoztak hogy a jogalap nélkül indítványozó által megfizetett összegek visszaigénylésére való jogosultsága elévült, azonban az ezen bírósági értelmezés egyértelműen a hivatkozott Európai Unió bíróságának kötelező értelmezését adó ítéletében ütközik.

A korábban az ügyben eljáró bíróság az elévülés kapcsán ezzel ellentétes álláspontot foglalt el álláspontja szerint a fogyasztó jogalap nélkül megfizetett összegek visszaigénylésére vonatkozó igénye elévült, azonban az EUB C-80/21–C-82/21. sz. egyesített ügyekben hozott kötelező értelmezést tartalmazó ítéletében még a 10 éves fogyasztó igény érvényesítésre nyitva álló határidőt is az uniós joggal ellentétes joggyakorlatnak minősítette az Európai Unió bírósága, és kimondta azt is, hogy a nemzeti bíróság ezen uniós értelmezéssel ellentétes joggyakorlatát figyelmen kívül kell hagynia az eljáró bíróságnak, ami azt jelenti, hogy a korábbi peres eljárásban tévesen helyezkedtek az eljáró bíróságok, hogy a hitelező tisztességtelenül felszámított jogalap nélküli követelésével szembeni igénye az indítványozónak elévült, ezért a támadott ítéletek sértik az indítványozó tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való jogát, valamint a tulajdonhoz való jogát mivel közvetlenül támadja az indítványozó ingatlanát a jogellenesen folyamatban lévő végrehajtási eljárás.

Az indokaim kiegészítése végett hivatkozom az EU Bíróság (kilencedik tanács) alábbi határozatában adott értelmezéseire:

1) A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5 i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését a következőképpen kell értelmezni:

azokkal ellentétes az olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróság a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött szerződés valamely feltételének tisztességtelen jellegét kizárólag a feltétel ilyen jellegét eredményező elemei – és nem a feltétel egésze – tekintetében állapíthatja meg, aminek következtében e feltétel az ilyen elemek elhagyásával részben érvényes marad, már amennyiben ez az említett feltétel tartalmának lényegét érintő megváltoztatását eredményezi, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

2) A 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését a következőképpen kell értelmezni:

azokkal ellentétes az olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróság a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött szerződésben foglalt olyan tisztességtelen feltétel semmisségének megállapítását követően, amely nem eredményezi a szerződés egészének semmisségét, e feltételt a nemzeti jogdiszpozitív rendelkezésével helyettesítheti.

3) A 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését a következőképpen kell értelmezni:

azokkal ellentétes az olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróság – miután megállapította a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött szerződésben szereplő tisztességtelen feltétel semmisségét, amely a szerződés egészének semmisségét eredményezi – a semmissé nyilvánított feltételt akár a felek szándékának a szerződés semmisségének elkerülése érdekében való értelmezésével, akár a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével helyettesíti még abban az esetben is, ha a fogyasztót tájékoztatták ugyanezen szerződés semmisségének következményeiről és e következményeket elfogadta.

4) A tényleges érvényesülés elvének fényében a 93/13 irányelvet a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétes az olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely szerint a hitelszerződésben foglalt tisztességtelen feltétel teljesítése során az eladónak vagy szolgáltatónak jogalap nélkül kifizetett összegek visszatérítésére irányuló fogyasztói igény tekintetében a tízéves elévülési idő a fogyasztó teljesítéseinek időpontjában kezdődik, még abban az esetben is, ha az adott időpontban ő maga nem tudta felmérni a szerződési feltétel tisztességtelen jellegét, vagy nem volt tudomása e feltétel tisztességtelen jellegéről, továbbá tekintet nélkül arra, hogy a szerződésben foglalt visszafizetési határidő – amely a jelen ügyben harminc év – a törvényes tízéves elévülési időt jóval meghaladja.

Az EUB ítéleti értelmezések nem kihirdetésükkel, hanem az értelmezett jogszabály közzétételének időpontjától kezdődően kell az értelmezés szerint alkalmazni, bár ezen ítéleti értelmezés nem újdonság, mert az indítványozó által korábban hivatkozott EUB ítéleti értelmezések szintén ugyan ezt az értelmezést adják, de ez a hivatkozott EUB döntés feloldja a korábbi értelmezések esetleges bizonytalanságát és egyértelműsítette, hogy a DH törvények, valamint az érvénytelen semmis szerződés esetében nincs lehetőség a szerződés „meggyógyítására” csak a szerződés kötést megelőző tény és jogi helyzet állítható helyre.

Az eljáró bíróságok ezen Európai Unió Bírósága által adott értelmezés szerinti fogyasztóvédelmi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyták, ezért az alábbiak szerint sértették meg az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát.

Magyarországon az Alaptörvény XXVIII. cikke mondja ki, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság **tisztességes** és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Önkényes a bírói jogértelmezés, ha az a jogszabályoknak nem felel meg, vagy a jogszabályok céljával ellentétes. Az önkényes bírói jogértelmezés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.

A korábbi határozatot idézve: „[a]z Alkotmánybíróság (...) kapcsolta össze a tisztességes bírói eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi élel kimondta: »[a] bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia, azonban a bíróságok a határozataikat nem a vonatkozó fogyasztóvédelmi jogszabályok alapján hozták meg annak ellenére hogy az indítványozó kifejezetten hivatkozott ezen fogyasztóvédelmi jogszabályokra, ezért az eljáró bíróságok önkényesen és indokolás nélkül hagyták figyelmen kívül ügyben alkalmazandó és vonatkozó jogszabályokat.

Az alkotmánybíróság által adott értelmezések szerint, ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírói eljáráshoz való jog sérelmét okozza. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, **önkéntes, fogalmilag nem lehet tisztességes,** és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.

Ezen Alkotmánybírósági értelmezésnek megfelelően megállapítható, hogy mivel az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták az Európai Unió fogyasztóvédelmi irányelv hatályos rendelkezéseit, fogalmilag nem lehet tisztességes a meghozott határozat és nem fér össze a jogállamiság alapelvével, ezért az alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz intézményének segítségével orvosolhatja a polgári bíróságok által okozott alapjogi sérelmet akképpen, hogy megsemmisíti azt alaptörvénybe ütköző ítéleteket.

Az Alkotmánybíróság jogértelmezési tevékenysége során kifejtette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogba ütközésre visszavezetve bármely, a rendes bíróságok által alkalmazott jogszabály értelmezése **támadható alkotmányjogi panasszal.**

Mivel nincs olyan preklúziós szabály, mint a jogegységi panasz esetén a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésében, mely szerint az alsóbb fokú bíróságok által alkalmazott, a Kúria korábbi közzétett határozatától eltérő jogalkalmazás csak akkor támadható, ha a felülvizsgálati eljárásban az eltérésre már hivatkoztak, az alkotmányjogi panaszban ez az érv önállóan, első ízben is felvethető. Természetesen a jogértelmezés, annak alaptörvény-ellenessége és a tisztességes eljáráshoz való jog összefüggése bonyolult argumentációt igényel a panaszostól, ennek ellenére bármely jogszabály értelmezése ezáltal támadható.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog értelmezésének körében kifejtette hogy a tisztességes eljáráshoz való jog klasszikus, az eljárási törvényekben részletezett összetevői mellett arra is figyelnie kell az eljáró bíróságnak, hogy mindkét fél számára nyilvánvalóan pártatlan és szabályos eljárásban az anyagi és az eljárási jogokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezze és alkalmazza, **ellenkező esetben az eljárása nem lesz tisztességes, ami a döntésének megsemmisítését vonja maga után.**

A nemzetközi egyezményekben, dokumentumokban gyökerező tisztességes eljáráshoz való jog az igazságszolgáltatás talán egyik legfontosabb alapelve, a jogállamiság elvének

lényegi tartalmi eleme, a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése egyben a jogállamiság sérelmét is eredményezi.

Az alkotmánybíróság jogfejlesztő és értelmező tevékenységének eredményeként megállapítható, hogy a támadott ítéletekben az eljáró bíróságok az anyagi jogi jogszabályokat és az azokat értelmező Európai Unió bírósága által adott kötelező értelmezésű határozataiban kifejtetteket figyelmen kívül hagyták, sőt az Európai Unió bíróságának határozata szerinti kifejezett tiltás ellenében alkalmaztak olyan jogszabályokat az eljáró bíróságok, amelyek az érvénytelen szerződést akképpen tették érvényessé, hogy az mind a jogi és tényhelyzettel ellentétes, és az Európai Unió bírósága által adott kötelezően alkalmazandó értelmezéssel is ellentétes jogi értelmezést tartalmaznak.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy korábban és a fentiekben előadottak alapján, valamint az Alaptörvény által biztosított Európai Unió által megalkotott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5. i. 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése alapján és a tényleges érvényesülés elvének fényében, állapítsa meg hogy a támadott ítéletek sértik az indítványozó tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való jogát, ezért **Debreceni Törvényszék 2.Pf.21.371/2020/11. számú ítéletét és a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VIII.20.548/2021/9. sorszámú részítéletét semmisítse meg.**

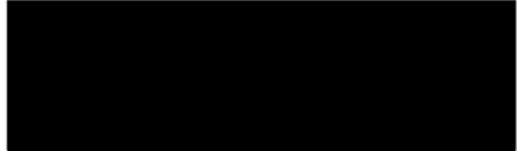
Szükséges megjegyezni azt is, hogy az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítéletekkel az eljáró bíróságok kárt okoznak az indítványozó számára, ezért az Európai Unió Bíróságának a Van Gend & Loos ügyben és a C-224/01. sz. Köbler-ügyben - **A tagállamok felelőssége a közösségi jog felróható megsértésével magánszemélyeknek okozott kárért, A nemzeti bíróság által elkövetett jogsértés**” - adott értelmező rendelkezései szerint a Magyar Állammal szemben kártérítésre jogosult.

Abban az esetben, amennyiben az Alkotmánybíróság nem semmisíti meg az alkotmányjogi panasszal támadott ítéleteket, vagy időközben bekövetkezik a káresemény azzal, hogy az ingatlan árverésen értékesítésre került, úgy végső fokon az Európai Unió Bíróságához kénytelen fordulni az indítványozó annak érdekében, hogy a hatékony jogorvoslat keretében és tényleges érvényesülés elvének megfelelően kötelezze az Európai Unió Bírósága a Magyar Államot kárainak megtérítésére, ezzel pedig az az abszurd helyzet jön létre, hogy egy nem létező nyolcmillió forintos tőke és járulékainak kielégítése végett vezetett végrehajtási eljárásban a jelenlegi szakértői vélemények szerinti kétszázötvenmillió forintot érő ingatlant ötvenmillió forintért került árverésen értékesítése. Ugyan még az árverés nem emelkedett jogerőre, azonban az alkotmányjogi panasz eljárása alatt valószínűsíthető, hogy az árverés jogerőre emelkedik és a folyamat visszafordíthatatlanná válik.

Amennyiben az Európai Unió Bírósága megállapítja, hogy az indítványozónak az Európai Unió által biztosított fogyasztóvédelmi jogait megsértve kárt okozott a Magyar Állam, akkor a magyar állampolgároknak - mindannyiunknak közösen - kell megfizetni azt a kétszázötven millió forintot a mi egy jogalap nélküli nyolcmillió forintos tőkeösszeg végrehajtására van folyamatban, így a bank hozzájut egy olyan jogtalan követeléshez ami egy érvénytelen szerződésen alapul, még mindannyiunknak pedig közösen kell a költségvetésen keresztül kétszázötvenmillió forintot kifizetni a jogtalanul elárverezett ingatlan értékével egyező kár megtérítése érdekében.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a magas szintű jogfejlesztő tevékenységével, a fentiek alapján az alkotmányjogi panasszal támadott ítéleteket semmisítse meg és ezen keresztül biztosítsa nem csak az indítványozó, hanem a magyar állampolgárok számára is azon jogállamiságból fakadó kötelezettségét, mely szerint mindenkinek joga van a tisztességes eljáráshoz, a jogbiztonsághoz, a hatékony jogorvoslathoz, a tulajdon jogból eredő tulajdon védelméhez.

Kelt: Debrecen, 2022. 09. 25.

Dr. Gyulai Sándor Csaba ügyvéd,

mint az

indítványozó jogi képviselője

Mellékletek:

- Európai Parlament Petíciós Bizottságának 8572/16/JUST sz. EU-Pilot ügyben adott közleménye
- 144/22. számon SAJTÓKÖZLEMÉNY